

Argumentum rectoris.

Contra prima conclusionem ex his que ex varijs iuris partib' collecte sunt argumētatus est rector in cliti studij papiē. cui dicitur in ea q' Rex francie neminē de iure in temporalib' habz superiorē s'm De. cōtra Bar. z seq. de. c. volum'. xi. q. j. vbi sub Carolo magno tunc iperatore erant z obediebāt romani: franci: alamani: baiōnarij: burgōdiones: saronēs z plerēqz alie natiōes de qbus i illo. c. notāter dixit frāci. vt demōstret frācos seu gallos d'bere obedire iperio pnt Carolo iperatori parebāt: Igit' de iure frāci subsunt iperio. Ego vero in repetitiōe argumēti dixi q' illū textū ad id allegabat glo. in. c. venerabilez in verbo transulit extra de elec. in. c. sup. Specula. in ver. nō vtunt' extra de p'ni. le. z cano. omnes in. c. nouit extra de iudi. addidi tex. in. l. ij. in prin. C. de offi. prefec. p'ro. affri. vbi tex. loquit' in specie de francis seu gollis ibi z omnia quecūqz in partib' hī spanie vel gallie seu francoz agunt: que tex. alle. gl. in. c. j. in prin. de pa. tenē. z iura. firman. col. x. z sic patet qualiter tēpore cōstantini z iustiniāi obediebant galli imperio: qd' presumit' esse de iure idēz in. l. de precatio. ff. ad. l. rbo. de iac. ibi ego mundi d'ca idēz in. l. j. C. de sum. trini. z fi. cat. idēz in extrauagan. ad reprimendū idēz in. c. conuenioz xliij. q. iij. z quod vbiqz glo. iuris civilis z canonici idēz tenēt glo. est in. l. bene a zenone. C. de quadri. prescri. in. c. in ap'ib'. vij. q. j. in. d. c. venerabile extra d' elec. in. c. p. venerabile. extra q' fil. sint legi in. c. q' iure. vij. di. glo. in. d. l. j. C. de sum. trini. z Bar. vbiqz z recēsi seriatiz quasi omnia loca vbi Bar. idēz tenet de quibus memini in disputatio ne per me facta sup hac conclu. z alijs de quibus in ea in qua r'ndi sigillatim ad omnes tex. glo. z deci. docto. tenēt. cōtrarium vnde sui contētus tunc r'ndere ad. d. c. volum'. mus. xi. q. j. dixi enī q' ille tex. faciebat pro me z cōtra glo. que illū tex. alle. qz carolus magnus anteq' iperator fuis set vt referē in. c. adrianus. lxiij. di. in. d. c. venerabile extra de elec. Rex. erat frācie seu francoz z omnes illas provin cias suo iperio addidit iure permitēte z cū auctoritate sedis apostolice vt patet in. d. c. adrianus vnde franci nō obediebant carolo magno vt iperatori sed vt regi nec per hoc q' factus est ipator regnū francie fuit vnitum iperio sed ecōuerso iperiu z aditū est regno francie secūdo dixi istud nō est inconueniēs per tex. in. l. tutorē. ff. de his qui. vt indig. aufer. heredi. ibi discreta sunt enim iura quā us plura in eandē personā deuenierint aliud tutoris aliū legatarij sic etiā discreta z distincta sunt iura iperij z re gni francie licet in eandē personā scilicet caroli magni de uenerit qz aliud regis aliud iperatoz idē in. l. quesitū. ff. de in ius vocan. l. si paterfamilias. §. j. ff. de adop. qz nō tanq' ipse idēz iperator p'cipiebat frācie: sed tanq' ali' idēz rex frācie. glo. in simili in. l. iubem'. §. sane. ver. icono mus. C. de sac. san. eccle. glo. in. l. si pcurator. in prin. ff. de excep. vol. cū loquūtur ille glo. de iconomo qui pōt tanq' aliū habens potestātē reuocādi alienata per eum: z non tanq' ipse alienans.

Argumenta dñi Laurentij Solperti.

Cuz mos ipsius studij ticinēsis sit vt excellētiōres doctores. Et p'rio post rectorē iuniores argumētē z demū antiquiores ipsa argumēta z disputatiōē cōcludāt. Pro p'terea primū locū obtinuit non modice estimatiōis apud

dōs in vtrāqz censura doc. z legens instōnes in eo studio dñs Laurentius Solperti qui nō minus subtiliter q' elegā ter z copiose opposuit cōtra aliquā p'clusionū nostrarū xvij. ex his quas excerp'ti. de mente De. i. auē. ex cā. C. d' lib. p'te. vel exbere. cui' p'clonē tenoz est.

CAnnulato testō patris pupillaris substō nō cōserua bitur auctoritate. l. nouissime p' De. §. Bar. z sequa. op posuit dixit q' hec p'clo erat directe p' casuz illi' auē. ex cā quas repetebā in his verbis: cetera nāqz firma p'manent: qd' verū esset p'bauit hoc medio: quoniā appellatiōe te teroz capituloz testamēti venit substō pupillaris. text. s'm euz erat in. l. q' plures liberos. §. si. ff. d' vulg. z pup. substi. Nam querit ibi iuriscōsult' an p' aditiōē coactā cōfirme tur pupillaris substō sicut cōfirmanē legata: libertates z cetera que in testō relicta sunt. r'ndet q' Quintus mutius sciuola dicebat q' nōtū pleriqz in diuersa fuerūt opi. qz z pupillares tabule sunt pars prioris testamēti quasi dicāt q' si cōfirment cetera que sunt in testō disposita ergo de bent et p'firmari tabule pupillares que sunt de ceteris cū sint pars prioris testamēti. Et istam vltimā opi. sequit' ibi iuriscōsultus. ergo est ibi tex. clarus q' appellatiōe cetero rum cōtinent tabule pupillares. Ad idēz dicebat esse ca sum adhuc clariorē z fortiorē in. l. nam quod. §. si quis cō pulsus in fi. ff. ad treb. vbi simil'r text. querit an heres co actus adire hereditatē cōfirmet pupillare substōnem. Et determinat q' sic subijciēs rōnes: qz nemo dubitat legata libertates z cetera p'firmari p' tales aditiōes. ergo clare z necessario vult tex. q' appellatiōe ceteroz cōprehendātur tabule pupillares: qz als rō non esset bona nec p'cludens necessario prout esse d'z. l. neqz natales. C. d' proba. z. l. nō hoc. C. vnde legi. cū vulg. Nam si tabule pupillares non essent de ceteris: certe inepta esset illatio iuriscōsulti ibi q' cēto ex quo cetera cōfirmanē ergo et debēt cōfirmari ta bule pupillares cū ex separatis nō inferat. l. papinianus etuli. ff. de mino. z. l. si. ff. d' calum. vt ergo ratio seu illatio iuriscōsulti sit bona z p'cludēs debem' dicere tex. velle p' indubitato q' appellatiōe ceteroz cōprehendant tabule pupillares: ergo licet ante istā auē. destituito testō conue ret pupillaris substō cū sit pars z sequella paterni testa menti. §. liberis. insti. de pupil. substi. cū cōcor. sicut et cor ruebāt cetera tamē ex quo hodie per istā auē. dispositum est q' cetera sustineant. ergo etiaz sustinebitur pupillaris substitutiō que est de ceteris vt dixi. Ego vero in resum p'tione argumēti p' illa parte addidi ex tpe. §. liberis. insti. de pupil. substi. ibi nā z pupillare testm p's ē z seq' illa testi paterni. l. ij. §. prius. ff. de vul. z pupil. substi. l. quidā eulo gio. C. de iure deli. l. papinianus. §. sed nec impub'ris. ff. de inoffi. testa. l. patris z filij. ff. de vulg. z pupil. substi. quod nō. Bal. in. l. ij. C. d' bere. acti. C. Secōdo dixi q' tex. in. d. l. qui plures. §. si. alle. per euz nota. ad id p' Bar. in. l. ij. ff. de vul. z pupil. substi. l. nā quod. §. si quis p'pulsus. no tauit hic Bal. i. xvi. col. v. quero ergo si ista opinio ē vera.

CSecundo loco cōfirmavit p'cedēs suū argumētū hoc fundamēto: z si dicat q' ista auē. nō obstat cū fuerit cōpo sita ab eo qui nō habuit p'tatē legis cōdēde v'z ab Arnerio doctore cuius opinio nō imponit necessitatē cū sit proba bilis tātū iuribus notissimis de quibus in. l. j. z fi. C. de le gi. dixit idē esse cautū i corpore auē. vnde sumpta est hec auē. v'z in. §. sineūt hec oīa i auē. vt cuz d' appel. cogno. col. viij. ibi vel quelibet alia capitula que eadē repetunt in. §. si tales igit' eo. ti. ibi aut quibuslibz alijs capitulis qui tex. loquunt' in fortioribus terminis cū in eis addant due di ctiones vniuersales scilicet quelibet z alia vnde s'm eū: si vna dictio vniuersalis concludat vniuersaliter. l. iulianus ff. de le. iij. tātomagis vbi due iueniunt iuxta no. p' Bar. in. l. si gemma in fi. ff. arborū fur. cesar. z alibi sepe.

CAd didi scōdo loco cōtra p'clonē benef'cere istū tex. in his verbis quantū ad instōnē que eadēz verba repetuntur in corpore auē. vbi supra si testamētū d'z irritari quantū ad instōnē tantū in ceteris vero capitulis in quibus cōprehē dit substi. pupil. vt dixi debeat firmū manere nostruz non

An rex frācie i p'alib' ali que recognoscat superiorē.

Carolo magno impator.

Impator ē dominus totius mundi.

An pupilla ris substō conseruetur p' iura nouissima.

Appellatiōe ceterorum qd' veniat.

Opinio doctozis est probabilis.

Verba geminata multo operantur.

est extendere legē limitatā extra casum suū exp̄ssus. l. si cū potē in p̄i. l. si verō. §. d̄ vtro. ff. solu. ma. l. nisi fideiussor. ff. de pacis. l. cōmodissime. ff. de libe. r̄ posthu. r̄ hūc ter. inducūt moder. ad istud in. l. demōstratio. §. si. ff. de cōdi. r̄ demō. vbi dicit q̄ q̄n. l. aliquid irritat quo ad quid t̄m nō d̄z extēdi vltērius quibus addidi. l. si. ff. de here. insti. sed hic testm̄ irritat tantū quo ad quid idēst instōnē in ce teris vero capitulis nequaquā ideo vt dictū est cum substō pupillaris sit de ceteris capitulis nō irritat testamēto pa tris ānullato quantū ad instōnē. Ego vero dixi q̄ oīa bec fundamēta p̄cedebāt ex eodē fonte r̄ ideo vnica solutio ne disoluerē sicut dixit glo. in simili in sūma. xx. dist. in ver bo dedit q̄ no. Alex. in. l. j. in p̄in. ff. solu. ma. r̄ p̄ solo ne dixi q̄ bis oībus r̄idebat vno verbo iustiniā in. §. liberis instituta d̄ pupil. subst. ibi nā pupillare testm̄ pars est r̄ sequella paterni testamēti nō verbū sequella deinde subdit ter. adeo vt si testamēti patris nō valeat nec pupil lare valebit r̄ per hoc dico q̄ cū iste ter. dicat testamēti ir ritari q̄tū ad instōnē satis includit pupillare substōnē qz si in tantū sit sequella testamēti p̄ni seu accessoria pupil laris substō vt nō valeat aliquo pacto nisi testamēti p̄is cōseruet quātū ad instōnē per vñū ter. r̄. l. ij. in p̄in. ff. de vul. r̄ pupil. substi. l. papinianus. §. sed nec impuberis. ff. de inoffi. testa. satis includit substōnē pupillare: cū ānulla to antecedente oē necessariū p̄is destruit r̄ ecōtra. l. illud ff. de acqui. here. l. ij. ff. de pecu. lega. l. cū fundus. §. via. ff. de serui. rusti. p̄edi. Secus autē si substō nō esset accessō ria seu sequella instōnis qz sustineret sicut legata r̄ fidei cōmissa libertates dationes tutelle que possunt ab intesta to fieri. l. ab intestato. ff. d̄ iure codicil. sed cū ista nō possit fieri nec sustineri nisi quatenus institutio sit r̄ facta firma maneat illa ānullata satis decisus est: ipsas infirmatā esse per supradicta.

Argumenta domini Rochi Curtij.

Secundo loco cōtra cōclones nostras vir cōsultissim⁹ r̄ inter canonistas n̄e etatis nō infimas tenēs sedes dñs Rochus curtius: r̄ p̄sertim cōtra primā ex his que ex va rijs iuris ciuilibus partibus excerpte sunt cōtra quas inste terat rector studij r̄ opposuit sed ad alium finē dixit eū q̄ conueniebat mecū in ea quantum est respectu impera tois q̄ in tēporalibus rex francie imperatorē nō recogno scit. c. per venerabilē. §. in super. extra qui filij sint legi. cui ter. dixit nunq̄ vidisse bene r̄sum cui ego addidi in re petitione suoruz argumentorū q̄ idem dicebant Abbas Sely. r̄ multi alij in. c. nouit. extra de iudi. r̄ alij de quibus memini in disputatiōe per me facta de hac p̄clone: sed di xit q̄ illa cōclusio erat nimis generalis cum dicatur reges francie neminē in tēporalibus habere superiorē q̄ hoc non videt verū probauit hoc medio in summo pontifice est vterqz gladius spiritualis r̄ tēporalis. ter. in extrauag. bonifacij incipiēte vnam sanctā. r̄ saltem licet non in actu tamē est in habitu per ter. in. d. c. nouit. vbi no. glo. extra d̄ iudi. sed potentia propinqua actui p̄sumitur esse in actu c. j. extra de officio ordina.

Pro quibus oībus vltra allegata per eū allegauit ter. in. l. filij familias. ff. de testa. mili. in. l. diuortio. §. interdū. ff. solu. ma. in. l. item legato. ff. de leg. iij. Ego autē dixi vltē rius pro corroboratione argumēti q̄ nō tantū in habitu s̄ etiā in actu potētia erat apud summū pontificē necdū cō tra regem francie sed r̄ imperatorē per ter. in. c. alius. xv. q. vi. de quo ter. per glo. in. d. c. per venerabilez. extra qui filij sint legi. vbi in specie probat de rege francie q̄ zaca rias papa Sildericū filiū Dagoberti deposuit: r̄ Pipi num regem fecit. vnde patet de superioritate summi pon tificis. idem videmus in imperatore Federico qui a Bo nifacio octauo fuit depositus in. c. ad apostolice. de sentē. r̄ re iudica. Clemens quintus Henricum imperatorē excō mūicauit. in. cle. pastoralis. de re iudi. Binius Ambrosius

licet ep̄s tantum Theodosius imperatorē excōicauit r̄ oēs principes ad genua sacerdotū inueniūt in. c. duo sunt xcvj. dist. idē de Constantino impatore deposito r̄ ab eo translātū impiū in Carolū magnū regē francie in. c. adria nus. l. iij. dist. in. c. venerabilē extra de elec. l. j. ille ter. di cat a grecia imperiū translātū in alemanos: sed lōge se h̄z ab illo ter. historia vnde circa illū ter. nunc non insto. **Tertio loco addidi nūquid r̄ Justinianus confitē se** velle seruare legē apostolorū Petri r̄ Paul. in. l. j. c. de sūma tri. r̄ fide catho. nūquid ē p̄fiteē se velle ecclesie pa rere in epistola victor eo. ti. r̄ in epistola inter claras sed. l. non sit insti. subiecto. l. si. ff. de iuris. om. in. ip̄sū. igitur r̄. **Quarto addidi q̄ hāc cōclonē tenebat Joā. and. post** Jo. de ligna. put refert Abbas in. d. c. nouit extra d̄ iudi. dicit q̄ saltē habitu papa super oēs principes h̄z iurisdic tionē pro quibus ego pōderauit ter. in. d. c. nouit extra de iudi. vbi videbatur ter. velle q̄ papa voluit de cā vertēte inter regē francie r̄ regē anglie licet nō principālī saltem incidēter cognoscere r̄ t̄m cā erat feudalis qz agebat de causa feudi inter ipsos reges que est mere tēporalis in. c. ceterū extra de iudi. in. c. verū extra de for. cōpetē. vnde p hoc denotat superioritas i potēstie alia nō potuisset iuridi ce se interpōere cū cā feudi ad dñm feudi spectet. d. c. ce terū: r̄. d. c. verū. c. j. apud quē vel quos q̄ feudi termi net coll. r̄. Ad hec oīa seriatim r̄ndi primo ad extrauagā tē bonifacij vñā sanctā q̄ potuisset r̄ndi put pleriqz re spondent in. d. c. nouit r̄ in. c. cū nō liceat extra d̄ p̄scrip. q̄ sufficeret dicere illam extrauagāte bonifacij fuisse per cle mentē quantū reuocatā in extrauagā. incipiēte meruit p quā declarauit elemēs quintus p dictā extrauagantē bo nifacij q̄ nō cēscant reges francie magis astricti r̄ obliga ti q̄ antea erant q̄ facta esset dicta extrauagā. vñā sanctā sed ista solutio mihi nō placuit r̄ndenti cū argumētis nō sufficiebat r̄ maxime rōnibus positis in dicta extrauagā. vñā sanctas que satis p̄bate sunt per ter. supra allegatos qui loquuntur in via iuris cōmunis vnde dixi aliam esse dandam per me responsonem.

Et iō secūdo loco r̄ndi q̄ oīa argumēta p̄cedētia i ma teria peccati seu quantū ad spiritualia nō autē ad tpalia lo quebant r̄ p̄cedebāt qm̄ hoc est indubitātū papaz posse oībus r̄ a deo in p̄sona sancti Petri datā esse oēm pote statez in terrā vniuersam pontifici maximo per illa verba quoscūqz ligaueris super terram ligata erunt r̄ in celis in epla inter claras. c. d̄ sum. trini. r̄ fide catho. d. extrauag. bonifacij incipiēte vñā sanctā vnde nō est dubiū in spiri tualibus r̄ q̄ ita p̄cedat est ter. in. d. c. duo sunt. xcvj. di. c. significasti. extra de elec. c. cognouimus. xvij. q. ij. r̄ ita ēt probat in. d. c. nouit. extra de iudic. vbi papa protestat se nolle de causa feudi vertente inter regē Frācie dñm feudi r̄ regē anglie vasallū cognoscere sed in eo in quo pecca uerat rex Frācie p̄pter violatā fidem regi anglie vasallo suo vt astringeret eum causa pacis r̄ publice quietis iu rta. c. discordātes. r̄. c. placuit. xc. di. per Bal. in. l. equissi mū. ff. de vsu fruc. voluit papa regē Frācie tantū monere vt missio legato suo vt fidē seruaret: simile in. d. c. ad apo stolice. de sen. r̄ re iudi. li. vi. vbi Federicus fuit excōica tus a Gregorio nono a bonifacio octauo priuatus qz in duratū erat cor p̄baronis p retentionē cardinaliū dele gatorū ad euz r̄ sic in materia peccati qz de facto multa cō tra ecclesiā moliebatur idem in cle. pastoralis. de re iudi. de imperatore hērico qui inimicabat roberto regi sicilie ecclesie vasallo: r̄ sic imponēdo falcem in messes alienam scilz ecclesie idem in. d. c. duo sunt. xcvj. dist. vbi idēz pro batur de archadio imperatore qz cōsenserat depositioni Joānis chrisostomi cōtra volūtate potēsticis maximi idēz in simili de theodosio impatore excōicato a diuo ambro sio idēz in. c. alius. xv. q. vi. l. j. dixerim q̄ ille ter. videbatur omnino diuersus a p̄cedentibus casibus r̄ q̄ p̄pterea nō sufficiebat p̄cedēs solutio motus ista rōne cuz ille ter. dicat simplr regē francie fuisse depositū a zacharia pon tifice

Plura ar gumenta quā doqz vnica so lutiōe tollunt.

Papa habz vtrūqz gladiū.

Potētia p xima actui p̄ sumitur esse i actu.

Bonifacius octauus Fede ricum impera torē deposuit.

Binius Am brosius teodo sium excōmu nicauit.

De cōstan tino in carolū magnū trāsa tum fuit impe rium.

Justinian⁹ catholicus.

In cā fenda li inter frācie r̄ anglie reges papa incidēter cognouit.

Causa feu dialis est mere temporalis.

De cā feudi dominus feudi iudicat.

Quod dñm qz ligaueris su per terram ēt.

Prop̄t pa cem r̄ publicā quietem cogi tur etiā p̄ncipi pes ad concor diam.

Federic⁹ ha bebat cor p̄ba ronis indura tum bec facino ra p̄mittēdo. Sicilla seu dum ecclesie. Joānes cri stostomus spo ssumus spo ssumo confēto archadij impe ratoris.

Rex frācie fuit depositus a zacharia.

C Principi in
utili debz dari
coadiutor.

C Childericus
effeminatus de
positus.

C Maria li
frozia.

C Ad nutu po
puli non est go
dammandus.

C Valer argu
mentum a suf
ficienit partu
enumeratioe.

C Valer argu
mentum ab or
dine littere.

C Quid reg
rarur vt cleri
cus incorrigi
bilis possit tra
di curie secu
lari.

C An vasallus
passus possit re
currere ad su
periorum dnm
domini sui.

tifice eo q inutills erat tante dignitati seu potestati z inde succedebat regula iuris cōis q vbi princeps est inutilis dz sibi dari coadiutor nō aut q debeat deponi. c. quoniam in plerisq extra de offici. ordi. c. petisti. vij. q. j. sed postea dixi glo. aliter intelligere. d. c. alius quas cōter canon. sequebant in. d. c. nouit. z glo. in. d. c. duo sunt in verbo in dicio idē dicebat scilz qz childericus filius agoberti male versabat in administratione regni z esset effeminatus iō fuit depositus sed hec solutio glo. nō est vera per supradicta cum nō potuisset nisi dari coadiutor z nō deponi: sed fm sniam aliquoz tenentiu fuisse Carolū magnū fratres pipini qui professus erat religionē z ingressus monasteriū castrense ordinis sancti Benedicti in cuius locū fm eos fuit subrogatus pipinus qd nō est verū sed fuit childericus filius dagoberti regis Francie qui male regebat regnū z ppter ea populus petijt a zacharia pontifice vt deponeret childericus z daretur ei pipinus ne prudētia ipsius stulticia alterius absorberet. vnde zacharias populo petēti pipinū cōsensit vt populo satisfaceret habita prius inquisitione de veritate querimonie per hoc nō pot dicit de iure processum fuisse sed magis ad nutū populi contra. l. decurionum. C. de penis.

C Contra aliā quintā ex cōclonibus extraordinarijs cuius tenor est populū alieni dñij vsurpatorē restituere reuēntē a pōtifice interdici posse p Petro cōtra cōem op posuit hoc fundamēto qm bonū est argumētū a sufficien ti partū enumeratioe in. c. cū venerabilis extra de excep. addidit vltra alleg. p eū. l. filius. §. z. filius. ff. de leg. j. §. in bone fidei insti. de actio. z tex. in. §. aliud in auct. vt cuz de appel. cog. coll. viij. glo. in. l. iij. §. si emācipatus. ff. de bo. pos. quanta z et bonū est argumētū ex ordine ne pposter locis notiffimis: sed anq papa possit ad interdictionē populū reuēntis res ablatas restituere: is qui spoliat est dz facere q in se est. c. cū nō ab hoie extra d iudi. c. j. extra de offi. or. qz anteq possit clericus tāq incorrigibilis tradi curie seculari dz per illos tex. facere ecclesia qd in se est sic idē in casu conclonis dz princeps spoliatus facere qd in se est anq papa debeat ad interdictionē pcedere aīr no. **C** Addidi pro hac parte q vasallus priusq possit regres sum habere ad supiorē dñi sui ppter neglectā iusticiā dz facere q in se est cōstituedo dñm in cōtumatia seu negli gētia aliter aut nō pōt adiri supior dñi p habenda iustitia c. ceterū extra de iude. c. ex trāmissa extra de foro compe. idē in. §. j. in auct. vt cleri. apud ppios epōs coll. viij. in. §. si vero crimē in auct. de san. epif. coll. ix. de quo tex. memi nit Bar. in. l. magistratibus. ff. de iurif. om. iu. plene p oēs in. c. j. apud quē vel quos coll. x.

C Ego vero pro dissolutōe huius argumēti seu funda mēti dixi q oīno cōstitebat fundamētū z dixi veruz eē sed postq is qui fuit spoliat fecerit qd in se est explicatis vi ribus suis in recuperatōe rerū ablatarū tunc papa poterit populū vsurpatorē reuēntē restituere qd abtulit interdi cere z iuste de quo in. c. grauē de sen. excō. in. c. nō est vo bis extra de spōsa. in. c. romana. §. in vniuersitatez. de sen. c. ecō. li. vi. p Anno. in. c. l. extra. de foro ppe. z alibi sepe de quibus memini in lectura vbi plenius videbis. Et hoc est quātum z qd actum est per eundē dñm Rocū curtiū.

Argumenta domini Francisci Curtij.

C Quarto loco clarissimus ac realissimus iuris ciuillis interpres re z fama vbiqz insignis dñs Frāciscus curtius cōtra septimā extraordinariā cōclusionē huius tenoris do lus dans cām ptractui bonafidei nō reddit ptractū nullū pro Petro cōtra Bar. z oēs insurrexit nō minus subtili ter more suo qz copiose bis fundamētis. Primo in omni bus contractibus requirit bonafides. l. bonafidem. C. de actio. z obli. z repetēdo arg. addidi tex. in. l. bonafides. ff. de positi subiunxit sed quare aliquē ptractus magis dica tur bonafidei cum nō inueniuntur aliqui malefidei vnde

hoc modo arguit iuriscōsultos z iustinianū de incepta di uisione cuz dixerint aliquos esse bonafidei aliquos vero stricti iuris in. §. actionū. insti. de actio. cui addidi ex tem pore qd no. Petrus z alij in. d. §. actio. cuz dicit q omnis bona diuisio dz ex opposit. seu cōtrarijs fieri. l. j. ff. d. his qui sunt sui vel alie. iu. §. j. insti. e. ti. z tñ bec diuisio nō est facta de cōtrarijs qd aliter debuisset dicere v3 aliqui sunt cōtractus bonafidei z aliqui malefidei z tñ aīr diuiserūt vt cōtra dicēdo aliqui sunt ptractus bonafidei z alij sunt cōtractus stricti iuris. Sed de rōne decidēdi nō pōt aīr cōsiderari nisi ex eo q in oibus cōtractib⁹ leges voluerūt necessariā esse bonafidē: sed precipue in his cōtractib⁹ bo nafidei p solēnitāte ipsozū cōtractuū bonā fidē desidera uerūt in tantū q si deficiebat bona fides in illis cōtractus deficerēt in solēnitāte z q pp defectū illius solēnitatis nul lus esset ptractus ipso iure p quib⁹ pōderauit tex. in. l. iij. in fi. ff. pro socio cū dicat tex. nullā esse ipso iure societate si in ea ptabēda fraus vel dolus interuenerit z istud fun damentū fecit De. z Cy. post eū in. l. iij. C. de rescin. vēdi. pro qua parte induxi vñū fundamētū quotidianū in iure q vbi in aliquo actu p solēnitāte ipfius aliq⁹ desiderat illa solēnitāte omīssa actus erit nullus in. l. cū hi. §. si pre tor aditis. ff. de transac. in. l. eius qui. ff. de appel. recipi. in l. cū index. z. l. prolata cū ibi no. C. de sen. z interlo. om. iu. in. c. vt debitus extra de appel. cū alijs vulga.

C Scō addidi tex. qui nō ē vulgat⁹ i. l. si dolo vel frau de. C. de pscript. long. tēpo. vulgata. l. elegāter. ff. d. dolo. l. in cause. ff. de mino. z alios de quibus memini in lectura seu expeditōe hui⁹ cōclonis. Dixi et qd pessent allegari tex. no. p Bar. in. d. l. elegāter §. q mibi nō stringebāt z p cipue vñū fundamētū qd facit Bar. de. §. aliqū insti. de perpe. z tempo. actio. cuz tex. ille nō probat in suo casu q dolus dedisset cām contractui vt p3 in illo tex. ibi veluti icū testator dolo se versatus sit in deposito notādo illa ver ba versatus sit in deposito q dolus non interuenerit ab initio contractus sed post contractum sic scilicet in versa tione rei deposite. **C** Minus alia fundamenta Bar. fa ciebant de quibus memini in lectura huius conclusionis vbi notauī plenius. Et ideo sui cōtentus pro modicitate temporis respōdere ad fundamēta pposita ad que oīno seriatim volui respōdere accōmodando vnicuiqz funda mēto solutionē. Et primo ad id qd dicebat qd pro solē nitate cōtractus bonafidei sit bonafides necessaria alias vbi bonafides nō interueniebat propter defectū solēnita tis necessarie: cōtractus sit ipso iure nullus: ego ad id re spondi z dixi qd istud argumētū nō est verū in iure qd si eēt verū q pro solēnitāte requireret bonafides aut alias ptractus esset nullus sequerēt vim cui nō pōt accōmo dari respōsum q vbi metus vel vis dedisset cām ptractui qd ptractus esset nullus ipso iure: qd tñ est falsum in. l. j. z per totū titulū. ff. z. C. qd metus cā. z hoc est satis clarū: aut oportet ptereri qd omnis incutiens vim vel metū esset in bonafide qd satis clarū est in iure nō esse veruz. Et sic istud argumētū idēz pcluderet in metu z vi sicut in dolo: z tamē istud esset dicere contra totam scolam legistarū z canonistarū z propterea ex isto capite nō est faciendū hoc fundamētū de quo etiaz per glo. z omnes in. l. si mulier. §. si dos. ff. qd metus cā. z in. d. l. eleganter. z istud funda mētū fuit cognitū a Petro cui ipse ita ēt respondit in. l. iij. C. de rescin. vend. z ipsum primo fecit ibi vt dixi supra. **C** Pterea est cōtra casuz. l. maiorib⁹. C. cōia vtri. iudi cij vbi ēt si fraus dederit cām diuisioni nō reddat diuisio nem nullam per illum tex. sed venit resciden. z tamen ibi de indicijs bonafidei tractat scilicet indicio familie ber ciscunde z cōmū diuidūdo que sunt bonafidei vt patet in illo tex. z in. d. §. actionum insti. de actio. quare de rōne quesita. Scōdo loco dixi q fere oēs tradūt aliā rōnē qua re sunt denominati bonafidei z alij stricti iuris oēs in. d. §. actionū: z in. l. ex hoc iure. ff. de iustit. z iure solent dicere fuisse denominatos bonafidei propter frequentiam ipso

C Bona diuisio ex contra riji sit.

C Quare ali que actōes di cantur bonafidei ali que stri cti iuris.

C Omīssio so lemnitatis re quiritre victas actum.

C Alia ratio quare contra ctuum aliq di cantur stricti iuris aliq bonafidei.

C In omni bus contractib⁹ requiritur bona fides.

rum qz magis frequententur & dicitur qz ista ratio sit fere ab oibus approbata tñ qd esset persuasiva magis qm concludens ideo dicitur post Petrus in d. §. actionū q non pot me lior reddi ratio nisi qd sic placuit iuriscōsultis & legislatoribus denominare & distinguere per. l. nō oīuz. ff. de legi. non oīuz que in iure posita sunt: ratio reddi pot: & adhuc sub iudice lis est & hoc quantū ad ista duo. **C**Anteq tñ veniam ad. l. iij. ff. pro socio respondebo ad alias leges alle. per me primo ad. l. si fraude. C. de prescrip. lōgi tps nō esse dubiū in prescripōe longi tps obesse dōlū vel fraudem vbi dōlus dedit cām cōtractui ab initio qz in prescripōe longi tps requiritur bonafides in. l. iij. ff. de vsuca. pio. in. §. j. insti. de vsuca. sed dōlus vel fraus impedit bonafidem igitur & tamen non inueniet ibi qd ter. dicat q cōtractus sit nullus ipso iure vbi dōlus dedit causam cōtractui bonafidei sed q dōlus impedit bonafidem & ex consequente prescripōe lōgi tps que est. x. vel. xx. ānorum que desiderat ab initio inchoate prescripōis bonafidei vt dixi supra p. §. primū insti. de vsuca. l. iij. de vsu. ff. **C**Ad. l. eleganter respondet Jo. fa. in. d. §. actionum qd ille ter. cum dicat aut nullam esse venditionē dixit verum est nullas esse in effectu sed non ipso iure pro qua solutione addidi glo. in. l. nostram in verbo nō valere. C. de testa. in. l. vniuersa. C. de preci. impe. offe. in. l. iuriscōsultū. §. sed cum nulla in verbo obligationē. ff. de pac. tamen ista solutio Joā. fab. non placuit mihi propter id qd dixit Cy. in. l. vnica. C. vt actio. ab heredi. & contra here. incip. qz dicere in effectu nullam ē recurrere ad vltimū & miserū glosarū refugiu. **C**Unde qm ad illum ter. dixi q non vtebat terminis precisīs sed alternatiuis ibi vt ex ēpto teneri non possit: aut nullam esse venditionē que verba nō importabant nullitatē ipso iure per. l. ff. §. sancimus. C. de libe. pte. ibi euertat ipso iure aut cōpetere bonoz possessionez contratabulas: qz clarū est q de iure codicis propter preteritionez vel exheredationē filie nō erat nullum testamētū vt dixi in repeti. auē. ex cā. eo. ti. & tamen dicit euertat ipso iure aut cōpetere bonoz possessionē cōtratabulas: sic idē in. d. l. eleganter. **C**Et quis ista solutio ad illā. l. sufficiat tamen mihi nō satisfaciebat ad. l. iij. §. ff. pro socio. cum dicat propter dolum vel fraudem dantem causam cōtractui societatis: nullam esse societatem ipso iure idē in. l. in cause. ff. de minori. & in illis duobus ter. pendēt leges & prophete: superest igitur ad illas. ll. respondere. **C**Primo respondet Jo. fab. in. d. §. actionū. ij. col. dicēdo speciale esse in societate sicut in dote ratio specialitatis est fm eum qz inter socios p̄trahitur quedā fraternitas p̄pter quam in illo cōtractu magis desiderat bonafides qm in alijs contractibus per. l. verū. ff. pro socio. Ego aut addidi aliā rationem specialitatis qz in societate multa expe dit esse que magis ex fide agi debent qm aliter. l. memini mus. C. quando & quibus quar. pars lib. x. ne qd cōmune est perpendat cum vbiqz ē vt qz solius vacare nō posset p̄pterea magis in ea aduertendū est argu. l. quidā cuz filium. ff. de here. insti. nō mirum si contra eum magis an maduertat a quo maior fides desiderat ar. l. j. in prin. ff. ad sille. qd no. glo. in. l. cū duobus. §. dāna. in verbo surre ptum. ff. pro socio cū loquitur de vxore que surripit marito de nocte. l. argētū. ff. cōmoda. l. respiciēt. §. furta dome stica. ff. de penis per hec non esset inconueniens stare cuz Jo. fab. dicendo speciale esse in contractu societatis. **C**Ego vero dixi mihi nō placere illam solutionē cū dicere speciale nihil aliud est nisi querere miserorū refugiu vt dicit glo. singularis in. l. filium circa mediūz glo. magne C. fami. hercis. censui dandā esse aliam r̄sionez quā dixi esse de mente Petri in. d. l. elegāter. ff. de dol. in. l. siquis cuz aliter. ff. de ver. ob. in. d. §. actionū in. l. dolo. C. de inu. stipu. & quā ē. Bar. approbauit & quā oēs fere approbat dixi q Petrus dissoluebat oīa argumenta vnica solutione: dicendo verum esse nullam esse societatem ipso iure: si dōlus dederit cām societati secuta: istā declaratōe a iudi

ce facta parte petente & non alias arg. §. in bonafidei insti. de actio. in. l. si cōstat. C. de cōpē. quoniam verū est cōpensatōe tollere ipso iure obligationem verū est si opponatur a parte & non alias sic idē in p̄posito in societate vt dictūz est & hanc approbat Bar. in. l. que sub cōditione. §. ff. §. condi. insti. & in. d. l. eleganter pro qua induxi text. in. l. filio iuncta glo. ff. de inu. rup. & irri. testa. vbi testamentum nullum est si filius in potestate p̄tereat verū est dicit text. si a filio p̄terito petatur: secūdo ponderaui ter. in. l. si expressis ff. de appel. iuncta glo. & doctrina Bar. vbi idēz dicit de sententia lata cōtra expressam iuris. dispositionē qd nulla est ipso iure verū est si petatur. Tertio q dixit Petrus & Jo. fab. in. d. §. in bonafidei: & in. d. l. si cōstat. C. de cōpen. qm saluant opi. Marti. antiqui glosatoris: & Cy. post eos cū ter. illi dicant q actione minuūt ipso iure cōpensatōe trabendo retro a die cōtracti debiti verum est vt dixi si opponatur ab hoīe alias aut iudex nō ē ita supin⁹ vt vellet cōpensare nisi quaten⁹ allegaret. l. illicitas. §. veritas. ff. de offi. p̄si. plus dixit Petrus nō esse cām in mūdo in quo ipso iure fiat p̄p̄latio nisi quatenus facto hominis excipiat. l. labeoz. & l. si quid. ff. de cōpensa. sic idēz dicendūz est fm eosdē i casu p̄posito q secuta declaratōe scā a iudice p̄tratus ipso iure nullus erit. d. l. iij. in fi. ff. p̄ socio & similib⁹. **C**Et si dicatur quomō hoc fiet idēz petetur ista declaratio dixi Bar. in terminis decidere in. d. l. que sub cōditio ne. §. ff. de condi. insti. vbi dicit Bar. q si cōtractus non est nullus ex partiu⁹ conuentione sed ex alia causa tunc si dolo partis fuit nullus petitur cassari actiōe de dolo. d. l. eleganter. ff. de dolo licet Bar. ibi in hoc cōtrarius aliter dicat: & dixi q ista satis sufficiebat pro doctrina Petri cōtra Bar. q quāuis dōlus dicatur reddere cōtractū nullū fm Bar. verū erit fm euz si petatur declarari nullus per actionem de dolo & sic declaratio illa erit rescisso: vnde ce cidit in syllam volens vitare charibāim qz quicquid con cludent incidunt in opinionē Petri. **C**Ego aut addidi q posset agi prima actiōe sicut dixi in repeti. auē. ex causa post Bar. in. l. is qui in potestate. ff. de lega. prestā. & si op poneret de contractu replicetur de nullitate ratione doli tamen primū puto verius per. d. l. eleganter. §. j. ad fi. licet & hoc vltimūz posset sustineri per illum ter. in prin. l. ibi vt ex ēpto nō teneri vel nullam esse venditionē addidi qd dicebat Petrus q si sequatur victoria in fauorē allegan tis nullitatem ratione doli secuta declaratione verum erit dicere ipso iure cōtractū sublatū esse: sed non ante per. l. quecūqz. ff. de cōpen. Sed hanc declarationē petri limi tati tunc nisi lex vltimūz procederet ipso facto nō expecta ta alia declaratione qz tunc dicerem non esse opus alia de claratione. c. licet canon. de electi. in. vj. c. felicis. de penis eo. lib. l. non dubium. C. de legi. alias autez procederet de cisio Petri & idēz confessus est. licet de hac limitatione multi dubitant. Secūdo loco cōtra. xij. ex his quas colle gi ex auē. ex causa. C. de libe. p̄terei. vel ex here. que est q exherdatio nō note cā facta testm̄ annullabit insteuit subtilr idē. d. §. rā. cur. de. l. multi non note cā. ff. de libe. & posth. vbi exherdatio non note cā facta nō fit vt obsit sed prosit filijs & p̄pterea non considerat addidi ter. in. l. paulus. ff. de bo. lib. l. filijs matrē. C. de inoffi. testa. l. si furioso. ff. de cura. furio. & alia iura que notauī in repeti. auē. ex causa. **C**Secundo loco corroborauit alio fundamento qd dixi fuisse Bar. hic de. §. aliud quoqz in auē. vt cuz de appel. cogno. cui dixi repetēdo arg. q melius erat in. §. ceterum. & §. hec autem diffinimus eo. titu. deducendo hoc modo quoniam. l. nouissima non cōsiderauit aliud statuendo cau sam ingratitudinis inferi debere testamēto nisi vt tolleret iniuriam quāz pater faciebat filijs eos exheredando sine causa vel pretereundo: sed quando filius non note causa preteritur vel exheredatur seu nō amodo iniuria. vel nō vt obsit filio sed vt prosit sicuti est in. d. l. multi nō note cā cessat ratio. l. nouissime cessare debet igitur eius disposi tio. l. adigere. §. quāuis. ff. de iurepatro. c. cum cessante. ex tra de

CIn postri-
mo volūtas le-
gislatoris ba-
betur p̄ rōne

CVerbū nul-
lam esse quid
importat.

CIstud dictū
Cy. refert au-
cto. s. eo. coll.
xij. ad mediū.

CSocius di-
citur quasi fra-
ter.

CGratiū pu-
nitur cui confi-
dendū erat qz
alius cui non
erat p̄fidēdūz.

CDicere spe-
ciale est refugi-
um miserorūz.

CCompensatio
quādo tollit
obligationem
ipso iure.

CTestamētū
ira demum est
nullūz si filius
preteritus pe-
tat.

CSententia
contra legē est
nulla si petat.

CCecidit in
syllam &c.

tra de appel. l. cura. §. deficientiū. ff. de mune. et hono. ad
 didi vnum q̄ magnificat Areti. in. l. j. ff. de testa. q̄ de iure
 ffop̄ requirebatur insertio cause in preteritione siue in ex
 heredatione sicut de iure nouo per. l. nam quod. §. j. ff. ad
 trebelli. et tamen valebat ipso iure. d. l. filijs matrem. C. de
 inoffi. testa. igitur etc. Sed hoc vltimū non cura uimultuz
 cuz sit falsissimū in iure vt dixi in repeti. auē. ex causa ideo
 curauit tantuz respondere fundamētis adductis per euz.
 Et primo ad. d. l. multi prout respondet iuriscōsultus
 in. d. l. paulus in prin. q̄ vbi filius etiam non note causa ex
 heredatus presentiebat causam habere meliorem si testa
 mentuz querelaret exheredatio illa non note causa facta
 non poterat impedire querelam tantominus poterit hoc
 iure nouissimo cum. l. non patiat filijs afferri p̄iudiciuz
 propter p̄teritionē vel exheredationē quoquomō factam
 nisi in modo expresso in. d. §. aliud. et §. sinaut̄ hec omnia.
 ibi nullum liberis p̄iudiciuz generari in auē. vt cum de
 appel. cogno. coll. viij.

Secundo dixi non esse mirū si exheredatio nō animo
 furiendi facta illo iure nō impediēbat testamētū cum etiā
 exheredatio causa iniurie nō oberat. l. iij. ff. de inoffi. test.
 §. j. insti. eodē. l. inter cetera. ff. de lib. et post. tanto minus
 erit in ista nō note causa facta sed secus est de iure nouo.
 per supradicta. Ad aliud fundamētū dixi q̄ lex nouissi
 ma nō tantū voluit filios eximere ab iniuria exheredatio
 nis vel p̄teritionis sicut dicitur supra per. d. §. ceter. sed
 vterius statuit resistendo testamēto patris si alio titulo q̄
 institutionis pater relinqueret aliquid filio vbi aut̄ pater
 filio prouidebat in testamēto nihil operabat q̄ nihilomi
 nus tradit querelā filio etiam si plus debito naturali cōse
 que ref̄ alio modo q̄ titulo institutionis et ista est respōsio
 iustiniani in. d. §. aliud quoz. et d. §. ceterū. in prin. quaz
 etiā refert De. et Cy. post eū in. l. cum ex filio. ff. de vul. et
 pup. substi. et in auē. nouissima. C. de inoffi. testa. quā ego
 latius declarauit in repeti. d. auē. ex cā. et p̄ hanc solutionē
 poteris respondere omnibus alijs similibus argumentis
 que fieri possent.

Argumenta domini Pauli Picci.

Quinto loco dñs Paulus piccus cuius nomen dixi
 rei consonū q̄d argumēta pungētia faceret cuz opposuit
 cōtra duas p̄clusiones meas sumptas ex auē. ex cā quam
 tūc disputabas. Quarū tenor sequit̄ octaua est et scriptas
 heres q̄ diu certabitur de viribus testamenti d̄ mitti in
 possessionē hereditatis pro De. cōtra Bar. Nona est et
 missio p̄ iudicē sine libello et litis cōtestatione fieri d̄ pro
 Petro cōtra Bar. Dixit enim nō esse verū q̄ Bar. in hoc
 senserit p̄tra De. Imo. Bar. idem dixit cum Petro et si
 alias p̄trariū dixisset fecisset maximā verecūdiā citramō
 tanis p̄tra suo vocabulo q̄ dixisset aperte p̄tra casuz. l. ij.
 C. de edic. diui adri. tol. aut q̄d non dixerat aut non intelli
 gebat dicta Bar. Et licet ipse omisserat allegare locū vbi
 sentiebat q̄ Bar. cōueniebat cum Petro dixi quod erat
 in. l. fi. C. de edic. diui adri. tollen.

Secūdo loco ipse opposuit dato q̄ ita esset adhuc tū
 verū est q̄d est cōtra De. et ratio est fm̄ eū q̄ stat cōis opi
 nio q̄d per viā actionis d̄ agi ad petēdā hereditatē scilz
 petitione hereditatis: et lz nihil allegauerit dixi eē tex. in. l.
 diuus. §. fi. ff. d̄ peti. here. et q̄d ita notabat Bart. in. l. filio
 p̄terito. ff. d̄ iniust. rap. et irri. test. in. l. is qui in potestate in
 prin. ff. de leg. p̄stā. in. l. que sub p̄ditione. §. fi. ff. de cōdi.
 insti. p̄derauit tex. in. §. sinaut̄ hec omnia. in auē. vt cū de
 appel. cog. coll. viij. deducēdo put in lectura huius auē.
 ex cā. Subiūxit deinde certū esse q̄ vbi agit via actionis
 dandus est libellus. l. j. §. editiones. ff. de eden. plene in. l.
 edita actio. C. de eden. cut̄ addidi q̄d not. in. l. prolataz. C.
 de sentē. et interlo. om. iudi. c. quoniā contra falsam. extra
 de proba. in auē. offeratur. C. de litis contest. in. §. curare.

insti. de actio. igitur etc.

Ego vero dixi in solutione istorū argumentorū et pre
 ferim ad primū fundamētū q̄ vere sunt p̄clones mee et
 q̄ cōtrarium tenuerat Bar. et contra dicta Petri et male
 aut q̄ nō intelligebā dicta Bar. et p̄pterea erat inter ipm̄
 et me videnduz quis melius intelligeret Bart. q̄ dixi q̄
 vbi testamētū non est cancellatū neq̄ in aliqua sui parte
 aboliūm lz dubitetur de viribus testamēti nihilominus
 debet heres scriptus mitti in possessionem hereditatis lz
 filius sit preteritus per. l. ij. et iij. C. de edic. diui adria. tol.
 et q̄ Bar. dicebat p̄riū in. d. l. fi. in p̄ia oppositione q̄ de
 clarat q̄d dicatur esse viciū latens et q̄d viciū patens seu
 viciū visibile et inuisibile vbi dixit Bar. q̄ licet testamen
 tum nō sit cācellatum nec aboliūm tamen si in eo testamēto
 filius sit p̄teritus: et illud viciū p̄teritionis sit visibile q̄
 ex ipso testamēto videri possit an sit p̄teritus v̄puta dicit
 Bar. si pater mentionē fecit de ipso filio non instituendo
 vel exheredādo et sic visibile est illud viciū p̄teritionis
 tunc dicit q̄ talis p̄teritio impediret missionē heredis scri
 pta in possessionē hereditatis per. d. l. fi. fm̄ eū: et l. penul.
 C. de fideicō. nōne filius p̄pter p̄teritionē certās cōtra te
 stamētū patris dicitur certare d̄ viribus testamēti et tunc
 nunquid cū certat statim incipit dubitari de virib⁹ ipsius
 cerie sic. l. iij. ff. de inoffi. testa. et tunc certū est ēt in iure q̄
 incipit dubitari de viribus testamenti nō pōt adiri heredi
 tas. l. eū qui duob⁹ in prin. ff. de acq̄. here. p̄pterea si nulla
 mētio fiat in testamento de filio satis pōt videri q̄ est pre
 teritus per. §. dca et tamē per. d. l. ij. nō impedit missio p̄
 p̄teritionē iuxta suū assumptā prius p̄ me recitatuz. Et iō
 Bar. dixit indirecte cōtra casuz illius. l. ij. iō aperte et aper
 tus sole Bar. tenuit q̄ q̄d dubitat de virib⁹ testi q̄ impe
 diat missio et sic est verum q̄d dixi in conclusione mea pro
 Petro cōtra Bar. q̄ Bar. tenuit cōtrariū eius q̄d dixit
 Petrus vnde per p̄suppositionē suā manet p̄clo mea ve
 ra per. l. ij. in verbo p̄teritū. C. de edic. diui adria. tol. et me
 lius per. l. fi. eo. ti. quas deducas vt in repetitōe mea: vbi
 ego r̄ndi ad fundamēta Bar. et inductionē suā non repe
 to quā tunc recitavi et addidi tex. in. §. si tales in auē. vt cū
 de appel. cogno. coll. viij. ibi sed rescisso testō res eius de
 functi his qui ab intestato successuri sunt dari iustim⁹ no
 ta q̄ anteq̄ hōa hereditaria p̄terito dētur d̄ prius rescin
 di testamētum vt patet ibi sed rescisso et scriptus heres
 interim manet heres cum effectu.

Ad nonā cōclonē cū dicit q̄ sine libello et litis cōtesta
 tione omisso debeat fieri dixi lz aperte Bar. idē tenuerit
 in. d. l. fi. C. de edic. diui adri. tol. tū q̄d Bar. in extrauagā
 ti ad reprimendū in verbo sūmarie cōtrariū dicebat cum
 dicat ibi Bar. q̄ in oibus indicijs sūmarijs p̄cedendum
 est cū libello et litis cōtestōne lz in prin. et l. ligni. §. siqs pos
 sideat. ff. ad exhiben. q̄d tū est falsum hic quia iudex ex
 officio suo viso ipso testamēto nō cācellato nec aboliūto d̄
 illam missionē facere p. d. l. fi. C. de edicto diui adria. tol.
 et nō esse verū fundamētū aliud factum p̄ eū scilicet q̄ il
 la omisso debeat fieri per viā actionis q̄d nō est verū cuz
 ēt heres institutus solus sine iudice possit adire si vellet
 sicut idē no. Petrus et Bar. in. d. l. fi. per. l. cum heres in
 prin. ff. de acq̄. pos. quibus addo tex. in. l. pro herede in
 prin. ff. de acq̄. here. §. fi. insti. de heredū qualita. et disse.
 secūdo dato q̄ esset cā que deberet p̄ viā actionis expedi
 ri non tū semper necessarius est libellus lz loco libelli de
 beat aliqualis petitio p̄cedere vt declarant oēs in. d. l. j. §.
 editiones. ff. de eden. in. §. curare. de actio. et in. d. l. edita
 actio. C. de edē. et alia plura circa istud recitavi que omit
 to q̄ disputavi plenius in repetitōe mea vbi poterit vide
 ri verū est aut̄ q̄ q̄d hereditas possideret a tertio et vellet
 eā repetere q̄ esset agendū petitōe hereditatis et hoc mō
 esset necessarius libellus sed nos sumus extra illos termi
 nos vnde nec vltimum fundamētum stringit.

An omisso
 possit fieri sine
 libello et litis
 contestatione.

Argumenta clarissimi doctoris dñi Philippi Decij.

Ultimo loco excellentissimus, J. A. doctor & summus canonū & Regū vterque de quo dixi q̄ merito deberent recitari in eo que predicti de papiniano, Justinianus in. l. cuz accutissimi. C. de fideicō. vir ingenij accutissimi tra. xxi. & xxij. conclusiones sumptas ex auē. ex cā. C. de libe. pte. vel exhere. & corolarijs que sequuntur instetit.

Vigesima prima conclusio est frater turpē psonā heredes instituit fratre ingrato exheredato poterit alias non fm Petrum.

Corollarium. Et hoc casu frater necesse habet causam ingratitudinis inserere pro Petro contra Bar.

Vigesima secunda conclusio fratre preterito sine cā turpi psona herede instituta cōseruantē legata pro Det. contra Bar. & in primis dixit q̄ lz moderni studeant multū velle probare p aliqua leuia fundamēta q̄ eadē sit rō in fratre que & in filijs arguētes hoc mō q̄ bonū est argumētū de vna psona ad aliā pro quibus in resumptione arg. addidi text. in. l. libertum. ff. de ritu nup. glo. in. l. ob es alienum. C. de predi. mino. per eosdem moder. l. gallus. §. & quid si tantū. ff. de libe. & posthu. dixit tamen istud argu. non esse verū nec posse in casu dictarum conclusionum concludere: q̄ casus iste inuenitur decisus in iure in contrarium. & ad hoc induxit tex. quem magnificet ad sidera vsq; dicendo q̄ ille tex. tunc nascebatur quoniam ante eum non inuenitur: ad id propositus per alium allegatus. & est in. l. iij. §. liberis. ff. de lega. prestan. vbi dispositio que fit in parentibus ad conseruationem legatorum non extenditur ad fratres q̄ licet parentibus conseruent per edictam de lega. prestan. legata & fideicōmissa: non tamen conseruentur ex illo edicto legata relicta fratribus. Et sic fm euz dispositio fauorabilis in parētibus non extendatur ad fratres in fauorabilib⁹ ergo ita videt in isto casu q̄ dispositio auē. ex causa videtur fauorabilis patribus vt legata fm eoz voluntatem conseruentur ideo iste fauor qui parentibus prestatur non debet extendi ad fratres in quibus non est tacita ratio fauoris. d. §. liberis. Et per hoc dixit non esse verā rōnē traditā per moder. quare moti sunt ad faciēdā extensionē de filio ad fratrem quam dicunt esse istam v3 q̄ alias sequeret q̄ filij essent deterioris conditionis fratribus quoniam illa non est ratio finalis sed venit in consequentia: nam ratio principalis auē. ex causa fuit fauere testatori vt legata conseruentur & licet in consequentiam resultat preiudicium filiorum hoc nō attenditur nec a tali ratioe argui potest q̄ inspicitur ratio principalis que fuit conseruare legata in fauorē patris testatoris arg. l. si quis nec causam. ff. si cer. pe. & lex considerauit tantū velle annullare id in quo filij fuerant passi iniurias scilicet institutionem & non legata: non mirum si conseruantur legata in fauorē testatoris sed in fratre non inuenitur expresse decisum nec est eadem ratio vt dixit standum est igitur in dispositione iuris cōis quātum ad fratres q̄ annullato testamento legata nulla fiant per. l. papinianus. §. ff. de inoffi. testa. Ego vero in solutione doctorum fundamentorū dixi primo ad id q̄ magnificerat tex. in. d. l. iij. §. liberis. ff. de lega. prestan. & dixerat illum tex. nunq̄ fuisse ad id allegatum dixi ex tempore q̄ habebam duas glo. allegantes ad id illum tex. Prima glo. est in. l. i. C. de bo. pos. contratab. in verbo liberis quem tex. Det. Cy. Bar. & omnes post glo. ibi ad id ponderauerūt. Secōda glo. est in. l. i. ff. de lega. p̄stā. & q̄ omnes notabant illum tex. in. l. filio. ff. de iniur. rup. & irri. testa. & tunc me allegante illa. l. iij. fuit inuenta diu ante adoleuisse non vero tunc nasci & ideo no. illas duas glo. Ad argumētum factum de illa. l. iij. §. liberis. ff. de lega. prestā. dixi q̄ licet moder. carentes lege videatur idem extendere per aliqua fundamenta que me non mouebant q̄ si non esset istud expresse decisus in iure quod in conclusionibus meis expresse est facilliter potuissent

Bonum est argumentū de vna psona ad aliam.

euelli eorum fundamenta per illam. l. iij. tamen dixi quod ad eam responderē non ex decisione doctorum vel glosarum sed Justiniani qui eadem concludit in fratre que in filio. Et in primis dixi esse aduertendū in quibus terminis posite essent conclusiones mee que de turpi persona loquebant instituta a fratre sine causa preterito vel exheredato & q̄ in isto casu eadem est necessitas in fratre que & in filio. Allegaui duos tex. in terminis terminantib⁹: primus est in. §. primū itaq; in auē. de here. & falci. coll. j. vbi in fratribus eadez necessitas est imposita que in filijs vel patribus quando fratres turpes personas fratri preferunt sine causa dicit ibi glo. que cause inseruntur in. §. ingrati tudinem in auē. de nup. coll. iij. sic vides qualiter tex. extēdit decisus in filio ad fratrem in illo cāu vbi plus lex disponit idē in fratre sicut in matre seruata eadē lege in vtraq;. Secundo loco allegaui alium tex. in. §. j. in ver. licebit in auē. de trien. & semil. coll. iij. vbi tex. facit extensionē de filijs ad quascūq; personas quibus de iure antiquo conce debatur querela inoffi. testa. sed non est dubium q̄ fratri competeat querela contra testamentum fratris vbi erat preteritus a fratre instituta turpi persona in. l. fratres. C. de inoffi. testa. §. j. iust. eo. l. j. ff. eo. deducēdo etiā illos tex. prout deduxi in repe. quas tunc retuli in voce & ipse hoc audito ingenue falsus est vterius tamen dixi q̄ licet ratio conseruandorum legatorum posita per eum quez dixi esse Detri in hac auē. ex causa & ante eum. l. 30. & post eos Bar. & sequebant omnes hic q̄ illa ratio militabat in fratre in casu p̄missio q̄ sicut lex in filijs nō considerat nisi annullare testamentum in institutione in qua passi sunt filij iniuriā & non in legatis q̄ eodē modo concludebat in fratre preterito vel exheredato sine causa q̄ lex non videtur velle tollere nisi id in quo est iniuriā passus scilicet in institutione & non in legatis quare a fortiori vbi lex non faceret extensionē de filio ad fratres satis tamen videbatur posse id concludere reliqua que tūc recitauit in voce sup plebis ex dictis per me in repetitione & vt dixi confessus est hoc esse verum.

Idem dominus Philippus decius argumētatus est contra decimam septimam ex extraordinarijs huius tenoris h̄ctus dicuntur continere certā quantitātē qui sunt vltro citroq; obligatorij pro Petro contra Bar. exorsus est enim q̄ per eam amplectebat illud mare magnū q̄ & verum est. l. vnice. C. de sen. que pro eo quod interest proferuntur quam alias senis legerat & maxime articulū Detri qui verus non est in iure nec sustineri pōt fm euz duobus fundamentis. Primum est sumptus ex. d. l. vnica. §. sancimus. C. de sen. que pro eo quod interest proferuntur ibi omnibus alijs contractibus quoniam regula est firma in iure quod dicitio vniuersalis omnia complectitur tanto magis vbi due sunt dictiones vniuersales per regulam l. iulianus. ff. de lega. iij. cui addidi in simili tex. in. l. si. §. cui dulcia. ff. de vino triti. frumentoq; lega. & quod in primis argumentis per me deductum est in simili.

Nec obstabit verbum veluti positum in. d. l. vnica q̄ exempli causa magis positum est q̄ q̄ artet regulas. l. j. §. quod vulgo. ff. de vi & vi arma. cui addidi tex. in. l. damni infecti parua in fine legis. ff. de dam. infec. tex. in. l. j. §. nunquid. ff. de postula. §. item in inditio insti. d̄ excep. & quod not. glo. & omnes in. l. j. ff. de regu. iur. sic idem in casu nostro ideo ille due dictiones extendatur nō tantum ad contractum emptiōis & venditionis & alios contractus vltro citroq; obligatorios sed etiam ad alios contractus cuz dicat ille tex. ibi omnibus alijs contractibus.

Secundo loco induxit nunquid in stipulatōibus potest deduci aliquid certum sic idem etiam in quibuscūq; alijs contractibus vnde illo respectu dicatur cōtinere certam quantitātē pro quo ponderaui tex. in. l. vbi autem in prin. ff. de verbo. obliga. tex. in. l. certi conditio iuncta doctrina glo. ff. de rebus credit.

Quāti cōtra etuo dicant cōtinere certam quantitatem.

Ratio vniuersalis omnia complectitur.

Exempla d̄ restringunt regulam.

Tertio

Tertio loco dixit totum fundamentum Petri sicut est quod hi contractus qui sunt reciproci dicuntur habere certam naturam cum facta relatione recipiunt interesse certum quod hoc non est peculiare tantum in illis contractibus vltro citroque obligatorijs quod etiam in alijs non reciprocis potest interesse certum apertum ut dictum est supra de stipulatione et de mutuo: pro quo resoluendo arg. allegavi text. in l. si. ff. de preto. stipu. si pena apposita est stipulationi per quam declaratur quantum eius interest id interesse facta relatione ad penam erit certum per regulam l. quatenus. ff. de regu. iuris. volui adere alia fundamenta Bar. sed non fuit dare modum propter interpretationem temporis quod tarda erat hora.

Ego vero ad ista omnia argumenta respondi: et primo ad d. l. vnicam. §. sancimus. C. de sententia. pro eo quod interest proferuntur ad illa verba veluti in emptionibus et locationibus et sequitur et omnibus alijs contractibus quod dico verum esse illis similibus sicut dicit glo. in l. si fugitiui. C. de seruis fugi. ibi vel quelibet alia et dicit ibi glo. simili per l. hodie. ff. de penis. idem not. glo. Bar. et omnes post eam in l. inter omnes. ff. qui satisda. cogant. cum dicat text. inter omnes scilicet iureconsultos qui super eo fuerunt interrogati quod non omnes consenserunt sicut dicit ibi glo. per l. j. §. si. ff. de usufru. accrescent. et hoc est clarum si enim ille text. fecisset mentionem in illo versu. veluti de alijs contractibus non obligatorijs vltro citroque tunc deductio facta de his verbis omnibus alijs contractibus fuisset vera quod extensa fuissent ad similes contractus. Et per hoc

est responsum secundo argumento facto de dictione veluti verum est quod non artat regulam quoniam extenditur ad casus similes sed non ad diffimiles nisi expresse caueatur: ut in l. ob es iuncta doctrina glo. C. de predi. minor. et hoc ideo quod non posset fieri extensio ad alium casum vbi esset longe diuersa ratio per l. gallus. §. et quid si tantum. ff. de liber. et posthu.

Ad alia argumenta dixi quod minus obstabant et presertim quod dictum est de mutuo et stipulatione quod licet verum sit quod possit deduci aliquid certum in illis contractibus per d. l. vbi autem. ff. de ver. obli. non tamen natura ipsius contractus est certa ratio quod siue stipulet aliquid mihi dari vel fieri si non detur vel fiat: non est certum quantum possit mea interesse quod potest esse quod magis id expediat non fieri quam fieri vel non dari quam dari. et sic deductum in contractu non sit certum tamen non facit quod contractus dicatur sua natura respectiue continere certam quantitatem vel naturam sicut faciunt contractus vltro citroque obligatorij.

Non obstat l. si. ff. de preto. stipu. quod illa stipulatio penalitatis venit extrinsecis et extraordinariis naturam contractus stipulationis de cuius veritate dixi plenius in dicta lectura facta super hac conclusione que propter breuitatem temporis non potui commode referre et ideo reliqua supple vt in lectura.

Et per hec fuit finis mee disputationis:
Laus deo et conceptioni virginis.